

# Attitydproblem inom sjukvården

---

Attitydproblem inom sjukvården en orsak till beroenderelaterade våldsbrott

Läkare måste testa sina patienter för beroende på ett tidigt stadium innan de begår våldsrelaterade brott, det menar Bitten Jonsson som är nykter alkoholist och utbildad beroendespecialist i USA.

– Folk förstår inte hur utslagen och skadad hjärnan är under en alkoholpsykos och vad man kan göra under påverkan av alkohol, säger Bitten Jonsson.

Hon menar att vården måste ta sitt ansvar tidigt. En person som visar tecken på beroende måste in i behandling på en gång och det initiativet måste komma från vården. Likaså är det viktigt att rättsväsendet gör en screening för alkohol- eller drogberoende när man kommer i klammeri mot rättvisan för första gången.

– Läkare och andra inom vården måste ha kunskap om beroende och verktyg för att kunna screena och diagnostisera beroendet. Det ska vara lika vanligt att testas för beroende som för allergi. När en patient kommer in på sjukhuset med en skada och medicin ska sättas in blir man alltid tillfrågad om man har någon allergi. På samma sätt måste vården bli bättre på att snappa upp patienten som har ett problem med beroende.

I grunden är detta en attitydfråga menar bitten. I Sverige har man svårt att acceptera att beroende är en hjärnsjukdom. Många inom vården vill inte ta till sig patienter med beroendeproblem och bland läkare är det låg status att arbeta med beroendesjukdom. Istället slussar man patienter vidare till socialtjänsten. Bitten har mött och behandlat tusentals personer för beroende och reflekterar ofta över beroendeproblematiken och våldsrelaterade brott.

– Tänk om hade gjort ADDIS (ett diagnosverktyg) på Anders Eklund första gången han blev anmäld för ofredande och våldtäktsförsök. Och om samhällets alla instanser hade ett gemensamt synsätt på beroende och vi hade utbyggd vård – och om vi dessutom alla förstod att någon som får diagnosen beroende har en allvarlig hjärnsjukdom som bara blir värre med tiden och inte går över av sig själv – och att den här personen behöver avancerad professionell behandling. Då hade lilla Engla kanske fortfarande varit i livet, säger Bitten.

– Problemet med sjukvården idag är att man behandlar symptomen och inte sjukdomen. Det är inte ovanligt att man behandlar personer med beroendesjukdom med antidepressiva eller ångestdämpande medel istället för att sätta in individanpassad behandling.

Sjukdomen går i skov, vilket kan yttra sig i allmänt dåligt mående, vilket leder tillbaka till drogen. Men med förebyggande återfallsbehandling kan patienten lära sig hantera det och vi behöver därför satsa på livslång underhållsbehandling – precis som vid alla andra kroniska sjukdomar.

– I mitt yrke träffar jag många personer som är beroende och har våldsrelaterade beteenden. Men jag träffar även många som har varit där, men som nu har fått behandling. De är underbara människor som inte vill göra något annat än att göra gott, avslutar Bitten.

## **Hjärnfonden**

Hjärnfonden är en ideell insamlingsstiftelse med syfte att främja forskning och sprida information om hjärnan samt att minska skamkänslor kring hjärnans sjukdomar. Verksamheten bygger på frivilliga bidrag och gåvor. Varje år delar Hjärnfonden ut stipendier till forskare som nyligen doktorerat samt större anslag till kvalitativa forskningsprojekt. En vetenskaplig nämnd bestående av ett 20-tal av landets främsta neuroprofessorer granskar ansökningarna.

Kontakt:

Mats Persson, kommunikatör och pressansvarig på Hjärnfonden. 0730-517 553, 018-67 72 62 eller [mats.persson@hjarnfonden.se](mailto:mats.persson@hjarnfonden.se)

Bitten Jonsson

Leg. Sj. Addictionspecialist, ADDIS-behörig. Återfallsspecialist,  
0706-437373, [bitten.jonsson@bittensaddiction.com](mailto:bitten.jonsson@bittensaddiction.com)